

Lehdistötiedote

Luxemburg, 10. marraskuuta 2020

EU:n tilinpäätös vuodelta 2019 saa puhtaan lausunnon, mutta menoissa on liikaa virheitä

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on tänään julkaissut vuosikertomuksensa varainhoitovuodelta 2019. Tarkastajat vahvistavat, että EU:n tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:n taloudellisesta asemasta. Samalla he esittävät johtopäätöksen, jonka mukaan maksuissa oli liikaa virheitä. Tämä koski pääasiassa menoja, jotka oli luokiteltu ns. suuririskisiksi. Niinpä vaikka tietyillä menoalueilla onkin saatu parannuksia aikaan, tarkastajat antavat kielteisen lausunnon menoista. He haluavat tässä yhteydessä lisäksi painottaa, kuinka tärkeää on, että covid-19-kriisin lieventämiseksi sovittua rahoituspakettia hallinnoidaan vakaasti ja tehokkaasti. Paketin myötä EU:n menot lähivuosina lähes kaksinkertaistuvat.

EU:n menoihin liittyvien sääntöjenvastaisuuksien kokonaistaso on pysynyt suhteellisen vakaana: 2,7 prosenttia vuonna 2019 ja 2,6 prosenttia vuonna 2018. EU:n menoista on kerrottavana myös myönteisiä seikkoja, kuten kehitys luonnonvarojen osalta ja hallintomenojen tulosten kestävyys. Suuririskiset menot kuitenkin muodostavat vuoden 2019 osalta enemmän kuin puolet (53 prosenttia) tarkastetuista menoista eli osuus on kasvanut vuodesta 2018. Tämä johtuu EU:n talousarvion koostumuksesta ja siitä, kuinka talousarvio kehittyy ajan kuluessa. Suuririskisyys koskee lähinnä kulujen korvaamiseen perustuvia maksuja esimerkiksi sellaisilla aloilla kuin koheesio ja maaseudun kehittäminen, joilla jäsenvaltiot hallinnoivat EU:n menoja. Suuririskisiin menoihin sovelletaan usein mutkikkaita sääntöjä ja tukikelpoisuuskrityerejä. Tämän menotyypin virhetasoksi on arvioitu 4,9 prosenttia eli virhetaso on edelleen olennainen (2018: 4,5 prosenttia). Koska virhetaso ulottuu laajalle, tarkastajat ovat antaneet EU:n menoista kielteisen lausunnon.

Tarkastajat haluavat tässä yhteydessä kääntää katseensa tulevaan. Eurooppa-neuvosto saavutti heinäkuussa 2020 poliittisen yhteisymmärryksen siitä, että EU:n talousarvioon vuosiksi 2021–2027 yhdistetään väliaikainen *Next Generation EU* -elpymisväline, jonka avulla puututaan covid-19-kriisin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin. Tämän seurauksena EU:n lähivuosien menot kasvavat merkittävästi.

”Tilintarkastustuomioistuimen kielteinen lausunto EU:n menoista vuodelta 2019 on muistutus siitä, että kaikessa EU:n varainkäytössä on sovellettava selkeitä ja yksinkertaisia sääntöjä. Lisäksi se, kuinka rahat on käytetty ja saavutettiin tavoitellut tulokset, on tarkastettava vaikuttavalla

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

tavalla”, toteaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentti Klaus-Heiner Lehne. ”Tämä on erityisen tärkeää covid-19-pandemian vaikutusten torjumiseksi suunnitellun elpymisrahaston kannalta. Näinä kriisiaikoina Euroopan komissioilla ja jäsenvaltioilla on valtava vastuu siitä, että EU:n varainkäyttöä hallinnoidaan moitteettomasti ja tehokkaasti.”

Samalla on todettava, että jäsenvaltiot ovat edelleenkin käyttäneet Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) varoja suunniteltua hitaammin. Vuoden 2019 loppuun eli tämänhetkisen seitsenvuotisen talousarvion toiseksi viimeisen vuoden loppuun mennessä vain 40 prosenttia (184 miljardia euroa) vuosille 2014–2020 sovitusta EU:n rahoituksesta oli maksettu edunsaajille. Jotkin jäsenvaltiot olivat käyttäneet vähemmän kuin kolmanneksen niille osoitetuista varoista. Maksamatta olevien sitoumusten määrä paisui tämän seurauksena 298 miljardiin euroon vuoden 2019 loppuun mennessä. Määrä vastaa lähes kahden vuoden talousarviomäärärahoja. Tilanne on aiheuttanut ylimääräisiä haasteita ja riskejä, jotka johtuvat siitä, että Euroopan komission ja jäsenvaltioiden on uudella budjettikaudella varattava varojen käyttämiseen lisääntynyttä aikaa.

Taustatietoja

Vuonna 2019 EU:n menot olivat yhteensä 159,1 miljardia euroa. Määrä on 2,1 prosenttia jäsenvaltioiden julkisen talouden menoista ja 1,0 prosenttia EU:n bruttokansantulosta. Luonnonvaroihin liittyvät menot muodostivat suurimman osuuden (47 prosenttia) tarkastetuista menoista. Koheesimenojen osuus oli 23 prosenttia ja kilpailukykyyn liittyvien menojen osuus 13 prosenttia. Noin kahta kolmasosaa talousarviosta hallinnoidaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa. Tällöin jäsenvaltiot jakavat varat eteenpäin, valitsevat hankkeet ja hallinnoivat EU:n menoja.

Tarkastajat tarkastavat joka vuosi EU:n tulot ja menot ja tutkivat, ovatko vuotuiset tilinpäätökset luotettavia ja ovatko tulo- ja menotapahtumat EU:n ja jäsenvaltioiden sovellettavien sääntöjen mukaisia.

EU:n tilinpäätös laaditaan kansainvälisiin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin perustuvien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Tilinpäätöksessä esitetään unionin taloudellinen asema edellisen varainhoitovuoden lopussa sekä kyseistä varainhoitovuotta koskeva tuloslaskelma. EU:n taloudellinen asema käsittää sen konsolidoitujen yhteisöjen lyhyt- ja pitkäaikaiset varat ja velat varainhoitovuoden lopussa.

”Puhdas” tarkastuslausunto tarkoittaa, että tilinpäätöksen luvut antavat oikean ja riittävän kuvan ja ovat tilinpäätösraportoinnin sääntöjen mukaisia. ”Varauman sisältävä” lausunto tarkoittaa, että tarkastajat eivät voi antaa puhdasta lausuntoa, mutta havaitut ongelmat eivät ulotu laajalle. ”Kielteinen” lausunto on osoitus laajalle levinneistä ongelmista.

Tarkastuslausuntoaan varten tarkastajat testaavat tapahtumista poimittuja otoksia esittääkseen tilastollisia arvioita siitä, missä määrin tuloihin ja yksittäisiin menoaloihin liittyy virheitä. He laskevat arvioidun virhetason ja vertaavat sitä kahden prosentin raja-arvoon, jonka ylittyessä sääntöjenvastaisten tulojen tai menojen osuus katsotaan olennaiseksi. Arvioitu virhetaso ei kuvasta petosten, tehottomuuden tai tuhlaamisen määrää. Se on arvio varoista, joita ei olisi pitänyt maksaa EU:n talousarviosta, koska niiden käyttö ei ollut täysin EU:n ja kansallisten sääntöjen mukaista.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on riippumaton Euroopan unionin ulkoinen tarkastaja. Tilintarkastustuomioistuimen kertomukset ja lausunnot muodostavat olennaisen osan EU:n tilivelvollisuusketjua. Niiden avulla varmistetaan EU:n toimintapolitiikkojen ja ohjelmien täytäntönnäpänosta vastaavien tahojen eli komission, muiden EU:n toimielinten ja elinten sekä jäsenvaltioiden viranomaisten tilivelvollisuus. Tilintarkastustuomioistuin varoittaa riskeistä,

tuottaa varmuutta, tuo esiin puutteita ja hyviä käytäntöjä sekä opastaa EU:n päätöksentekijöitä ja lainsäätäjiä EU:n politiikkojen ja ohjelmien hallinnoinnin parantamisessa.

Vuosikertomus EU:n talousarviosta, vuosikertomus Euroopan kehitysrahastoista ja yhteenveto varainhoitovuoden 2019 EU-tarkastuksesta löytyvät sivustolta eca.europa.eu.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisee 13. marraskuuta ensimmäistä kertaa kertomuksen, joka koskee EU:n talousarvion tuloksellisuutta kokonaisuutena.